

МАЙСТЕР ХОРОВОГО ДИВА

Олег Цигилик. Сьогодні це ім'я добре знане як в Україні, так і далеко за її межами. У його творчому доробку – десятки хороших колективів і сотні учнів, що дзвінкою пісню пройшли крізь увесь його життєвий шлях, утверджуючи силу українського музичного духу.

А розпочалася його життєва пісня 3 квітня 1939 року в знаменитому на весь Рудківський повіт селі Коропужі, що на Городоччині Львівської області (тепер село у складі Великолибінської селищної громади Львівського району Львівської області).

Та попервах ця пісня була сповнена смутку. Коли малому Олегові минуло лише три роки, відійшла у вічність його мама – Оксана, з шанованого у селі роду Грабових. Їй ледве виповнилося двадцять три.

Батько майбутнього митця, Іван Степанович Цигилик, був ширим прихильником національного відродження України. У рідному селі його знали як талановитого організатора й людину передових суспільно-політичних поглядів. Саме за його активної участі в Коропужі розгорнула широку діяльність «Просвіта». Драматичний гурток під його орудою утверджував кращі традиції українського театру, популяризуючи такі знакові твори, як «Ой, не ходи, Грицю», «Доки сонце зійде, роса очі виїсть», «Назар Стодоля», «Наймичка», «Циганка Аза» та інші. Тим самим виховувалися в селян незнищенні цінності української мови й духовності.

Сільський хор під орудою родака Івана Цигилика – Андрія Гузіля – славився далеко за межами краю як непересічний колектив високої виконавської культури.

А хто з коропужан старшого покоління не пригадає знаменитих коропужьких музик? Цілі родинні династії – Ярких, Колодіїв, Заступних – уславлювали своєю віртуозною грою доволішні весілля та гучні фестини, створюючи живу традицію народного музикування.

Сам Іван Цигилик, наділений барвистим баритоном, умінням гри на скрипці та яскравим акторським хистом, нерідко виступав ініціатором просвітницьких і громадсько-політичних заходів, якими жив і славився Коропуж.

У 1945 році, в час, коли наступу Червоної армії чинили відчайдушний опір українські повстанці, Іван Цигилик, який на той час працював референтом фінансового відділу в місті Рудки та був членом підпілля ОУН (ідеологічним провідником), відмовився від можливості еміграції до закордонного підпілля. Він свідомо обрав шлях боротьби й мужньо загинув у криївці, прийнявши смерть замість добровільної здачі в більшовицький полон. Тоді малому Олегові було лише шість років.

Після героїської загибелі батька осиротілого хлопця взяли на виховання батьки матері – Ілля та Катерина Грабові. Згодом, після смерті бабусі та вивезення дідуся з родиною до Сибіру, малюго Олега прихистила тітка – рідна сестра батька, Катерина.

Тітка Катерина разом із чоловіком Ільком Босим були щедрими й гостинними господарями. Їхня оселя, сповнена патріотичного духу й глибокого змісту, завжди притягувала людей передових поглядів не лише з-поміж односельців.

У ті незабутні вечори, коли до їхньої хати сходилися односельці, подорожні й мандрівники, точилися нескінченні розмови про історичне минуле, спалахували гарячі дискусії на суспільно-політичні теми. І все це органічно перепліталось з гумором та щирою народною пісню, що звучала як жива пам'ять і світле сподівання на краще.

Можливо, саме така – наповнена духом життя й ширих ве-

селощів – атмосфера тітчиної хати назавжди увійшла у відкрите дитяче серце Олега, освятивши його своєю нев'янучою красою.

Із цієї світлої, життєдайної оселі Олег вирушив у світ знань – до Коропужської школи.

З усього розмаїття шкільних гуртків найближчим його серцю став драматичний. Сьогодні він із теплою усмішкою згадує свій перший виступ на шкільній сцені – роль Допчинського у комедії Д. Фонвізіна «Недоросль». Невеличкий монолог у виконанні юного актора зал зустрів бурхливими оплесками. Саме

тоді він уперше відчув вагу слова, його силу та здатність впливати на слухача.

Згодом були виступи вже в сільському драматичному гуртку: участь у драмі Івана Франка «Украдене щастя», у п'єсі Марка Кропивницького «Доки сонце зійде...», де трагізм персонажів розкривався через багатство й глибину слова.

Слово... Яким вагомим воно стане згодом у мистецькій праці хормейстера Олега Цигилика.

Ще будучи старшокласником, Олег відкрив у собі голос – невеликого діапазону, проте приємного тембрального забарвлення, що мав здатність привертати й утримувати увагу слухачів.

На одному з концертів у сільському клубі у виконанні юного співака прозвучала популярна на той час пісня на музику Анатолія Кос-Анатольського, вірші Платона Воронька «Від Москви до Карпат». Уже наступного дня школа гомоніла захопленими відгуками про талановитого юнака, який

полонив слухачів щирістю й виразністю свого виступу.

Згодом обдарований хлопець стає учасником районних шкільних олімпіад художньої самодіяльності. Його запрошують до участі в обласних конкурсах, після яких авторитетне журі зазвичай рекомендує переможців для вступу до мистецьких навчальних закладів. Та з нез'ясованих причин талановитий юнак так і не потрапив на цей вирішальний етап. Тавро «сина оунівця» перекреслило його сподівання, проте не змогло зламати прагнення до знань і самореалізації.

Не отримавши омріяної рекомендації, Олег вирішує вступати до ушанованого Львівського державного університету імені Івана Франка. Мрія стати вчителем української мови та літератури жила в ньому змалку. Однак, попри успішно складені іспити, він не пройшов за конкурсом і залишився за порогом омріяного вишу. Тоді йому здавалося, що світ навмисне приховує перед ним свої принади, а саме щастя стає примарним і недосяжним.

Після невдалого вступу Олег повернувся до рідного села й обійняв посаду завідувача Коропужського сільського клубу, де розгорнув активну художньо-просвітницьку діяльність. Із його приходом заклад ожив і набув нового дихання: запрацювали вокальний гурток, хор, танцювальна студія. Сам Олег опанував гру на акордеоні й дуже швидко здобув щире шану та повагу односельців.

Наступного, 1956 року, він знову робить спробу вступити до вищого навчального закладу. Цього разу подає документи до Львівського державного сільськогосподарського інституту, проте через прикрі непорозуміння запізнюється з їх поданням і знову опиняється серед тих, кому не судилося переступити поріг студентства.

Здавалося, що фортуна вкотре відвернулася від юнака. Та саме в цю пору у його долю втручається щасливий випадок. Двоюродний брат Олега – Тарас Ільчишин, який навчався у Львівському сільськогосподарському інституті й товаришував

із багатьма спудеями мистецького кола, знаючи про неабиякий музичний хист Олега, повідомив йому про вступні іспити, що ось-ось мали розпочатися у Львівському державному музичному училищі.

Цю звістку Олег сприйняв із неприхованим захопленням, адже вже давно чув про славні традиції цього закладу, знаний педагогічний колектив і плеяду видатних випускників-виконавців. Не вагаючись, він вирішує вступати на вокальне відділення.

Консультації для майбутніх вокалістів тоді проводив уже відомий педагог Петро Родіонович Колбін. У різні роки з його класу вийшла ціла когорта визначних співаків. Досить згадати народного артиста Степана Степана, народного артиста Білоруської РСР Зеновія Бабія, заслуженого артиста України Георгія Кузовкова, цілого ряду інших відомих виконавців, щоб збагнути масштаб цієї постаті в контексті розвитку вітчизняного вокального мистецтва.

Прослухавши Олега, маестро схвально відгукнувся про його голосові дані й порекомендував складати вступні іспити.

Це благословення стало для юнака справді доленосним. Успішно склавши іспити, він потрапляє до класу відомої співачки, солістки Львівської опери Марії Василівни Телегіної. Талановитий педагог зуміла закласти у своєму учневі міцні основи вокальної підготовки, прищепити відчуття стилю, культури звуку та сценічної виразності.

Вже з третього курсу училища Олег Цигилик починає серйозно захоплюватися хоровою справою. Відвідуючи концерти й репетиції хорових колективів, якими здавна славився мистецький Львів, юнак усвідомлює: саме хор із його природною звуковою органікою, невичерпним багатством голосових барв здатен якнайповніше розкрити його мистецьку сутність і внутрішню потребу творення.

Щосуботи він повертається до рідного села, де проводить уроки співу з вокально обдарованими односельцями, керує шкільним і вчительським хорами. Його перші творчі здобутки стають помітними під час традиційних оглядів і конкурсів художньої самодіяльності, де молодий керівник упевнено заявляє про себе.

Наприкінці третього курсу він уже готовий ухвалити рішення про перехід на диригентське відділення училища. І лише незаперечний авторитет Марії Телегіної стримує ці імпульсивні поривання талановитого юнака, спрямовуючи його подальший розвиток у русло вокального вдосконалення.

Голос України в Америці. Чоловічий хор «Гомін» виконує «Заповіт» біля пам'ятника Тарасові Шевченкові. Вашингтон, 1990 р.

Навесні 1960 року Олег Цигилик завершує навчання як випускник вокального відділу училища. Його випускна програма за рівнем складності відповідала вимогам консерваторського репертуару: романс Вольффа з опери «Тангойзер» Ріхарда Вагнера, каватина Алеко з однойменної опери Сергія Рахманінова, «Безмежне поле» Миколи Лисенка, «Ой, співаночки мої» Станіслава Людкевича, а також романси Петра Чайковського і Роберта Шумана.

Виконання такого складного репертуару, попри відносно невеликий діапазон і силу звучання Олегового баритона, вражало глибиною та проникливістю. Настільки, що голові державної екзаменаційної комісії Романові Сімовичу не раз доводилося втихомирювати бурхливі оплески вдячних слухачів.

Після успішного завершення навчання Цигилик отримує скерування на роботу до славного свого часу Заслуженого державного Закарпатського хору, яким керував видатний музикант і подвижник української хорової культури, народний артист України Михайло Кречко.

Попри теплу й щирі зустріч знаного митця з молодим спеціалістом, усе ж виникло прикре непорозуміння. З'ясувалося, що в Закарпатському хорі на той час не було вакансій, а скерування училища виявилось звичайною бюрократичною помилкою відділу кадрів.

Михайло Михайлович, однак, вирішив особисто прослухати випускника. Олег натхненно виконав популярну тоді пісню народного композитора Михайла Машкіна «Верховино, мати моя». Вислухавши юнака, маестро схвально оцінив його здібності, порадив владнати питання зі скеруванням, а про всяк випадок видав відкріплення, тим самим юридично посприявши його праву на вступ до консерваторії – омріяного навчального закладу, про який Олег думав уже давно.

Повернувшись до Львова, Цигилик подає документи до Львівської державної консерваторії імені Миколи Лисенка. На консультаціях для вступників-вокалістів справляє добре враження на педагогів. Проте рівень абітурієнтів того, 1960 року, був надзвичайно високим. Серед претендентів вирізнялися майбутні відомі співаки – Олександр Правілов, Олександр Кулась, Олексій Федина, Семен Шкурган та інші.

Отримавши з фаху оцінку «добре» й успішно склавши решту іспитів, Олег усе ж не пройшов за конкурсом.

Не мали успіху й спроби працевлаштуватися у Заслуженій державній капелі України «Трембіта» та хорі Львівського державного академічного театру опери та балету імені Івана Франка (нині – імені Соломії Крушельницької). Попри музичність і добре володіння голосом, суттєвим недоліком залишалася нестача звучності нижнього регістру, що для хорового виконавства є визначальною умовою.

Згодом Олега Цигилика запрошують на викладацьку роботу до музичної студії, яка діяла при клубі Львівського управління внутрішніх справ.

Молодий, сповнений енергії педагог із великим ентузіазмом береться до підбору й навчання талановитих учнів по класу акордеона. Упродовж двох років праці в студії Олегові Івановичу вдалося утвердитися серед педагогів-музикантів як здібному й перспективному викладачеві. Його учні на різноманітних оглядах, конкурсах та академічних виступах здобували схвальні відгуки, засвідчуючи високий рівень підготовки.

Та попри всі ці здобутки, над обдарованим молодиком невідступно тяжіла невгамовна жага до хору. Світ хорового звучання, немов могутній магніт, притягував його мистецьку натуру, і звільнитися від цієї сили він уже не міг.

Від 1961 року Олег Цигилик як вільний слухач відвідує репетиції студентського хору Львівської консерваторії імені Миколи Лисенка під орудою яскравого майстра хорового мистецтва, доцента Володимира Василевича. Творча енергетика, що випромінювалася від цього диригента, не залишала байдужим жодного учасника хору. Кожне слово, міміка, жест, уміння скрупульозно працювати над звуком – усе це поступово ставало підґрунтям майбутньої хорової школи Цигилика.

Для молодого митця Василевич був вершиною, до якої він прагнув дорівнятися впродовж усього життя. І сам Володимир Владиславович не раз ловив на собі погляд юнака, сповнений

непідробного бажання досягнути найтонші й найпотаємніші секрети хорового мистецтва.

Саме Володимир Василевич відіграв вирішальну роль у подальшій долі Олега Цигилика. У 1962 році, під час вступних іспитів на диригентсько-хорове відділення Львівської консерваторії, екзаменаційна комісія у складі Адама Солтиса, Володимира Василевича, Євгена Вахняка та Іларіона Гриневецького серед інших абітурієнтів відзначила яскравий хист Олега Цигилика – його глибоке відчуття музики та проникливе прочитання виконуваної програми.

А вже за якийсь місяць великого маестро Володимира Василевича не стало. Його трагічна загибель в авіакатастрофі над Адлером стала для багатьох неоправною втратою. Школа і настанови маестро Василевича назавжди залишилися незабутнім духовним заповітом для всіх, хто вірував у його мистецьке вчення і став послідовником його педагогічних принципів та методів. Серед них був і Олег Цигилик.

Ставши студентом консерваторії, Цигилик потрапляє до класу відомого педагога Михайла Антківа. Власне, це не було їхнім першим знайомством, адже саме Антків ще до вступу консультував юнака з техніки диригування та основ диригентської майстерності.

Грунтовна початкова диригентсько-хорова школа, здобута в класі Антківа, стала міцним підґрунтям мистецького становлення майбутнього митця. Саме тут Олег осягнув основи теорії й практики диригентського мистецтва – все те, що формують справжню школу диригентури.

Згодом, унаслідок перерозподілу педагогічного навантаження, Олег переходить до класу іншого наставника – Володимира Синишина, де й довершує свій професійний вишкіл.

У цей період допитливий студент починає факультативно відвідувати заняття з вокалу у відомій педагогині з камерно-вокального ансамблю з якою вже добре був знайомий ще з часів навчання в училищі – Ніні Чубарової. Поєднуючи високий рівень вокальної школи з віртуозною грою на фортепіано, Чубарова допомогла майбутньому диригенту вдосконалити знання з академічного співу, а також опанувати методику вокальної педагогіки, якою по-особливому завжди вирізнялися її заняття.

Водночас Олег активно заявляє про себе як вокаліст-виконавець, виступаючи в естрадному гурті під керівництвом Михайла Телюка та Остапа Савки. Неодноразові виступи цього колективу в програмах Львівського телебачення швидко принесли музикантам заслужене визнання й популярність.

Саме тоді на талановитого соліста звернув увагу один із авторитетів музичного життя Львова – знаний хормейстер Володимир Пекар. Він запросив Цигилика як соліста до свого укладеного дівочого хору Львівського педагогічного училища, а згодом запропонував йому посаду хормейстера у провідній хоровій капелі Львівського політехнічного інституту, якою сам керував. На той час цей колектив налічував понад сто учасників і вирізнявся надзвичайно високим рівнем виконавської майстерності.

Праця поруч із таким майстром, як Володимир Пекар, стала для Олега Цигилика ще одним вагомим етапом професійного становлення – своєрідною школою хорового мистецтва. Саме тут він уперше відчув власну творчу самодостатність, утвердився у вірі у свої сили як митця, здатного до масштабного креативного процесу.

Разом із капелю Львівської політехніки у 1967 році Олег Цигилик, уже як випускник консерваторії, складає державний іспит. Він відбувався на сцені Львівської обласної філармонії під час творчого звіту капели, що транслювався Львівським телебаченням. Голова державної екзаменаційної комісії Михайло Кречко знову побачив у своєму давньому знайомому непересячний диригентський талант і, пророкуючи йому значне мистецьке майбутнє, оцінив його іспити з техніки диригування та методики роботи з хором найвищим балом.

Невдовзі після цього блискучого іспиту головному диригенту капели Володимиру Пекару було запропоновано перейти на посаду художнього керівника та головного диригента Заслуженої державної капели України «Трембіта». Водночас в осо-

бі Олега Цигилика очільник обласного управління культури Ярослав Вітошинський побачив саме того митця, який здатен гідно продовжити справу великого маестро з хоровою капелюю Львівської політехніки.

Спершу ця приваблива пропозиція була прийнята. Та чи завжди людина сама обирає свою долю? Часто саме доля визначає наші рішення й прокладає подальший життєвий шлях.

Так сталося і в житті молодого диригента Олега Цигилика – вирішальну роль відіграв розподіл після закінчення консерваторії. Важливим чинником у цьому став директор Дрогобицького державного музичного училища Роман Гітлін. Цей керівник мав репутацію людини, яка вміє надзвичайно тонко й точно добирати педагогічні кадри для очолюваного закладу. Саме за його керівництва училище сформувало унікальний педагогічний колектив із кращих випускників Львівської, Київської та Одеської консерваторій.

Як з'ясувалося згодом, за професійним становленням молодого диригента Гітлін спостерігав уже тривалий час. Для запрошення талановитого випускника були всі підстави: у зв'язку з переїздом до Львова училище залишала відома хормейстерка Ірина Байцар. У цій ситуації Олегові Івановичу запропонували очолити студентський хор і в перспективі стати завідувачем хорового відділу.

Прийнявши цю пропозицію, Олег Цигилик розпочав викладацьку діяльність у училищі.

Безперечно, очолити хор після такого майстра, як Ірина Байцар, було непростим завданням. Проте молодість сповнена рішучості й відваги, і, мабуть, саме тому вона завжди викликає повагу та захоплення.

Вже за рік, під час першого державного іспиту випускників училища, виступ хору привернув увагу найавторитетніших поціновувачів мистецтва. Відзначаючи вдало сформований репертуар і високу культуру виконання, мистецьке середовище Дрогобича невдовзі переконалося: до культурного життя міста увійшов музикант високого рівня.

Ще через рік, за рекомендацією Львівського обласного відділення Всеукраїнського музичного товариства, хор під орудою Олега Цигилика з великим успіхом виступив на сцені Львівської обласної філармонії. Захоплені відгуки про концерт лунали з уст найавторитетніших діячів мистецького Львова – Станіслава Людкевича, Миколи Колесси, Анатолія Кос-Анатольського, Михайла Антківа, Степана Прокоп'яка та інших.

Під час обговорення виступу юних дрогобичан Михайло Антків із захопленням зазначив: «Почувши звучання цього хору, кращого виконання «Вулиці» Філарета Колесси не можу собі уявити!»

У чому ж полягав секрет цього успіху? Привабливість виконавської майстерності хору під орудою Цигилика визначалася

Головний диригент зведеного хору, заслужений діяч мистецтв України Олег Цигилик отримує благословення Папи Римського Івана Павла II. Рим, 1996 р.

насамперед новизною підходів до формування вокальної культури звучання. У той час, коли хорове мистецтво Галичини подекуди починало набувати рис певної стереотипності, молодий диригент запропонував інший шлях розвитку. Він чітко усвідомлював, що лише академічна вокальна школа, заснована на досконалії техніці дихання, правильному звукоутворенні та так званій «високій» позиції звука, здатна повною мірою забезпечити якість основних складових хорового звучання – строю, інтонації, дикції та фразування.

Саме цих переконань диригент набуває, поєднуючи викладацьку працю в училищі з навчанням у відомого педагога-вокаліста Миколи Яковича Копніна – колишнього баритона Харківського державного академічного театру опери та балету, послідовника італійської школи бельканто, основи якої він опанував у славнозвісного Карло Барреро.

Поряд із роботою в музичному училищі дрогобицький період у житті та творчості Олега Циглика ознаменувався ще однією знаковою подією. У 1970 році він засновує при Дрогобицькому міському Палаці культури хорову капелу, яка згодом стане відомою далеко за межами України під назвою «Легенда».

Від перших днів свого існування новостворений колектив вирізнявся особливою новизною звучання, оригінальністю музичного трактування як сучасних, так і класичних хорових творів. Рік за роком перемоги на найпрестижніших всеукраїнських і всесоюзних фестивалях та конкурсах творили хорові заслужений авторитет і широко славу.

У 1975 році колективу було присвоєно почесне звання «народного». Київська атестаційна комісія, очолювана народним артистом України Миколою Гвоздьом, була в буквальному сенсі вражена рівнем виконавської майстерності хору. Сам голова комісії із захопленням зазначив: «Цей хор може сміливо конкурувати з професійними хоровими капелами України!»

У 1977 році Олег Циглик переїжджає до Львова й знову активно вливається в культурне життя міста. Його запрошують очолити хор студентів Львівського консерваторії та хорову капелу Львівського політехнічного інституту. Поступово диригент гуртує довкола себе творчу молодь, талановитих прихильників хорового мистецтва.

Згодом йому випадає нагода очолити потужну чоловічу хорову капелу, якої, попри активну концертну діяльність «Прометей» (Львівський державний університет імені Івана Франка) та «Бескиду» (Дрогобицький педагогічний інститут імені Івана Франка), усе ж бракувало Львову.

У 1978 році в приміщенні Львівського Палацу культури профтехосвіти імені Юрія Гагаріна знову зазвучали акорди оновленої чоловічої хорової капели «Сурма».

Відомо, що у попередні роки цим колективом керували такі

відомі диригенти, як Володимир Синишин, Зеновій Кріль, Олег Підківка, Богдан Завойський. Однак справжнє мистецьке відродження «Сурми» розпочалося саме з приходом до її керма Олега Циглика.

За порівняно короткий час хор знову здобув заслужене визнання. На репетиції до Олега Івановича вечорами поспішали всі, хто був закоханий у хоровий спів. І не мало значення, чи це був учень музичного училища, студент консерваторії чи представник робітничих професій.

Тричі на тиждень у репетиційній залі Палацу культури народжувалося справжнє диво: хорові твори Миколи Лисенка, Станіслава Людкевича, Миколи Леонтовича, Миколи Колесси, Євгена Козака, Анатолія Кос-Анатольського, Бориса Лятошинського, Георгія та Платона Майбородів, Степана Стельмашука й багатьох інших майстрів хорового письма звучали величною мовою багатоголосого органа. Це неповторне звучання було притаманне лише «Сурмі», і оживляти цей живий орган-хор міг саме такий хормейстер, як Олег Циглик.

Десятки виступів на найпрестижніших сценах України та Радянського Союзу, неповторні хорові програми, зафіксовані в записках Львівського й республіканського радіо і телебачення, зрештою, видання грамплатівки-гіганта – усе це вписало «Сурму» в славний літопис кращих чоловічих хорів України другої половини ХХ століття.

Початок вісімдесятих років позначився у житті маестро Циглика надзвичайною насиченістю та різноманітним мистецько-хоровою діяльністю. Він очолює хор викладачів і студентів Львівського державного університету імені Івана Франка «Каменярь», працює викладачем диригентсько-хорових дисциплін на музично-педагогічному факультеті Дрогобицького державного педагогічного інституту імені Івана Франка, відновлює діяльність дрогобицької «Легенди». А вже у 1986 році Олега Циглика запрошують очолити Заслужену державну академічну хорову капелу України «Трембіта».

Державна хорова капела «Трембіта», що вела свій мистецький родовід від традицій славного «Львівського Бояна», у середині 1980-х переживала не найкращі часи своєї історії. Після відходу з посади художнього керівника таких яскравих музикантів, як Володимир Пекар та Ігор Жук, колектив опинився в типовій для перехідного періоду ситуації: кадрова нестабільність, розпорошеність репертуарної політики, відчутне зниження виконавського рівня.

Сам Олег Циглик з особливим, дещо сумовитим, але й гідним почуттям згадує роки праці в капелі. Із сумом – бо з висоти часу усвідомлює: навіть маючи значний досвід роботи з хоровими колективами, тоді ще не до кінця розумів, що робота з професійним ансамблем потребує принципово інших підходів, ніж із аматорським. І водночас із гордістю – адже за відносно короткий період йому вдалося надати капелі якісно нового звучання: подолати тенденцію до форсування звуку, збагатити репертуар творами композиторів галицької хорової школи, повернути колективі художню цілісність.

Одним із останніх виступів капели під орудою Олега Циглика став концерт у травні 1988 року на сцені Львівської опери, присвячений тисячоліттю Хрещення Руси-України. І слухачі, і критика відзначили звучання «Трембіти» як довершене, професійно виважене й художньо переконливе.

Поряд із роботою в «Трембіті» диригент віддає багато сил справі мистецького виховання молоді. Його запрошують до Львівської консерваторії вести клас вокалу на диригентсько-хоровому факультеті.

Після завершення праці на посаді головного диригента «Трембіти» Циглик переходить до Львівського музично-педагогічного училища імені Філарета Колесси, де працює викладачем і керівником академічного хору викладачів цього знаного навчального закладу.

Водночас, у січні 1988 року, він започатковує новий творчий проєкт – чоловічий хор «Гомін», до складу якого увійшли двадцять п'ять високопрофесійних співаків, більшість із яких були колишніми учасниками хору «Сурма».

Згодом педагогічна й мистецька праця маестро була гідно поцінована державою. У 1990 році Олегові Циглику присвоєно

Шевченківська академія у Львівській філармонії, 2006 р. Виступ Львівського муніципального хору «Гомін» під орудою Олега Циглика.

почесне звання «заслужений діяч мистецтв України», а через три роки Вища атестаційна комісія України надала йому наукове звання доцента.

Із народженням «Гомона» у творчому житті митця розпочалася нова, надзвичайно плідна віха. Від виступу до виступу колектив здобував дедалі ширше коло шанувальників. Вагомими стали перемоги у престижних хорових конкурсах: серед них – лауреатство конкурсу імені Станіслава Людкевича (Львів, 1988), Всеукраїнського конкурсу хорового мистецтва імені Миколи Леонтовича (Київ, 1989), Всеукраїнського хорового конкурсу імені Дениса Січинського (Івано-Франківськ, 1991), конкурсу «Хортиця» (Запоріжжя, 1991), обласного конкурсу імені «Просвіти» (Львів, 1988) та багатьох інших.

Закордонні гастролі колективу – до Польщі, США, Іспанії, Німеччини, Франції, Італії, Англії (разом із хором-побратимом «Гомоном» із Манчестера), Словаччини та Сербії – приносили українському хоровому мистецтву заслужене визнання й захоплення міжнародної аудиторії. Зрештою, авторитет Олега Цигилика серед української діаспори досяг найвищого рівня, і в 1996 році йому доручили підготовку та керівництво концертом зведеного хору з двохсот співаків у Ватикані в програмі, присвяченій 400-літтю Берестейської унії.

Водночас маестро поєднує основну працю в консерваторії з керівництвом хором Львівського державного музичного училища імені Станіслава Людкевича та роботою у Львівській духовній семінарії, де спричинився до музичного виховання багатьох майбутніх священнослужителів.

Із приходом Олега Цигилика до музичного училища керований ним хор ніби вийшов за межі звичного навчального процесу. Під його орудою колектив досяг найвищого рівня виконавської майстерності за всю історію закладу. Перемоги на престижних конкурсах – імені Дениса Січинського (Гран-прі), імені Миколи Леонтовича (перше місце), конкурсі до 130-річчя товариства «Просвіта» (Гран-прі), участь у міжнародних фестивалях і конкурсах (Кошице, 1996; Львів, 1998), виступи на ювілейних концертах пам'яті Євгена Козака, Василя Барвінського, Олени Кульчицької, Анатолія Кос-Анатольського, участь в урочистих академіях з нагоди 80-річчя ЗУНР, 130-річчя «Просвіти», 95-річчя Миколи Колесси, 120-річчя Станіслава Людкевича, 185-річчя Тараса Шевченка, у концерті до Саміту президентів Європи у Львові (1999) та у звіті кращих творчих колективів Львівщини на сцені Національного палацу мистецтв «Україна» в Києві (2001) – усе це лише частина вагомих досягнень хору під орудою маестро.

У 2000 році Олег Цигилик виступає головним диригентом зведеного чоловічого хору, сформованого на основі чотирьох духовних семінарій – Львівської, Тернопільської, Івано-Франківської та Дрогобицької, з нагоди святкування 2000-ліття Різдва Христового в Зарваниці на Тернопільщині.

Упродовж 2000–2001 років він працює керівником хору та викладачем сольного співу у Львівській духовній семінарії Святого Духа. Саме тут особливо яскраво виявився педагогічний талант маестро у справі підготовки майбутніх душпастирів. Хор семінарії під орудою маестро за короткий час досяг значних мистецьких результатів, беручи активну участь у богослужіннях, концертах духовної та світської музики, утверджуючи високі стандарти виконавської культури.

У червні 2001 року в житті митця відбулася ще одна знакова подія. Під час візиту до Львова Вселенського Патріарха Папи Івана Павла II саме Олегові Цигилику було довірено диригувати Святою Літургією у виконанні п'ятисотголосого хору. Ця велична подія стала для митця потужним духовним імпульсом до нових звершень і творчих пошуків.

Із вересня 2001 року Цигилик очолює відому Заслужену хорову капелу України імені Євгена Вахняка «Боян» Львівського Палацу культури працівників зв'язку. Згодом він перебирає керівництво молодіжним складом капели під назвою «Молодий «Боян»», який із новою силою та натхненням починає пропагувати перлини хорової музики в Україні та за її межами.

Учась упродовж 2002 року в міжнародних хорових конкурсах і фестивалях засвідчила високий рівень колективу: Міжнародний фестиваль хорової музики «Передзвін» (Івано-Франківськ),

Міжнародний фестиваль «Мрія» (Львів), ювілейний концерт-реквієм з нагоди 90-річчя Є. Д. Вахняка, Міжнародний конкурс хорової музики у Швейцарії (Монтре, дипломант), Міжнародний конкурс духовної музики в Греції (Превеза, лауреат), Міжнародний конкурс у Іспанії (Кантонігрос, дипломант). А вже у 2003 році – Всеукраїнський фестиваль «Від Різдва до Різдва» (Дніпропетровськ, лауреат I ступеня). Це лише частина численних перемог і здобутків «Бояна» під керівництвом маестро Цигилика.

У 2003 році Олега Цигилика призначають головним диригентом мішаного муніципального хору Львівської міської ради «Гомін», який бере свій початок від однойменного чоловічого колективу.

Ідея створення муніципального хору у Львові була новаторською, тож керівництву міста було очевидно, що реалізувати її здатен лише досвідчений і авторитетний музикант. Під орудою маестро Цигилика хор став справжньою окрасою мистецького життя Львова. Практично жоден значний державний чи міський мистецький захід не обходився без участі «Гомону».

Продовжуючи традиції своїх попередніх колективів, муніципальний «Гомін» під керівництвом Олега Цигилика став одним із флагманів національного хорового мистецтва, здобувши визнання як в Україні, так і за її межами.

У період зрілих років життя своє сонце маестро сягнуло свого Zenіту, набуло особливої глибини, в якій поєдналися досвід, сила і творча краса.

До кінця свого земного віку маестро не припиняв активної праці в рідній музичній академії на посаді професора кафедр диригування та академічного співу, виховуючи нові покоління талановитої молоді. Без його участі як голови чи члена журі не обходилися численні престижні всеукраїнські та регіональні конкурси хорової і вокальної музики.

У рідкі хвилини дозвілля митець любив приїжджати до рідного Коропу, аби пройтися дорогами дитинства, вслухатися в тишу покинутих хат, де колись жила його родина, вдихнути повітря, насичене пахощами спогадів, і напитися цілющої води з криниці, з якої пили його батько й мати. Любив він і прогулянки Львовом, під час яких подумки осмислював пройдений шлях.

Мабуть, у ці миті перед ним не раз поставали сотні обличчя учнів, які пройшли крізь його хорову школу, і які завжди з гордістю виголошували своє щире зізнання: «Я співав у Цигилика».

А десь у піднебесі, здається, продовжують звучати хори – ніби розмова людини з Богом, у якій земний херувим, посланий людям, несе через голоси хорів славу Творцеві й усьому живому на цій щедрий і безмежній землі.

Сімнадцятого квітня 2025 року маестро відійшов у вічність. Разом із ним у вічність відійшла ціла хорова епоха...

Роман БЕРЕЗА

Чоловічий хор «Гомін» і його засновник – Олег Цигилик